

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka, JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **L. Z.**, zastoupeného JUDr. Petrem Jurákem, advokátem se sídlem Konviktská 12, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 2. 2007, sp. zn. 60 Az 20/2006,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Stěžovatel včas podanou kasační stížností brojí proti shora označenému usnesení Krajského soudu v Plzni, kterým byla odmítnuta žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „žalovaný“) ze dne 25. 9. 2006, č. j. OAM-60/LE-JE01-BE01-2006. Tímto rozhodnutím zamítl žalovaný stěžovatelovu žádost o udělení mezinárodní ochrany pro nesplnění podmínek podle § 12, § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Krajský soud v napadeném usnesení označil za žalobce advokáta JUDr. Petra Juráka a žalobu podle § 46 odst. 1 písm. b) a c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též s. ř. s.), odmítl, neboť shledal, že byla podána osobou k tomu zjevně neoprávněnou a navíc opožděně.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje, třebaže nikoliv explicitně, důvod obsažený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., když namítá, že krajský soud odmítl jeho žalobu podanou prostřednictvím svého zástupce – v předmětném usnesení krajského soudu označeném za žalobce – nezákonně, neboť dle jeho názoru byla podána v zákonem dané lhůtě

a osobou k tomu oprávněnou. K její včasnosti uvádí, že rozhodnutí žalovaného nabylo právní moci dne 1. 11. 2006 a žaloba byla podána v zákonné lhůtě dne 20. 11. 2006 s tím, že byla téhož dne doporučeně zaslána Krajskému soudu v Plzni prostřednictvím Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra ČR (žalovaného). Krajský soud následně vyzval žalobce dne 1. 12. 2006, aby soudu doručil oprávnění k zastupování v uvedeném řízení. Další výzva byla zaslána dne 2. 2. 2007. Právní zástupce stěžovatele ovšem již na základě první výzvy zaslal dne 11. 12. 2006 dopis Krajskému soudu v Plzni s vysvětlením a současně přiložil kopii plné moci udělené mu dne 11. 10. 2005, aby jménem svého klienta jednal ve věci jeho žádosti o udělení azylu. Tuto plnou moc odeslal žalovanému dne 20. 10. 2005 a na jejím základě pak byl informován o průběhu správního řízení. Tato svá tvrzení opřel stěžovatel o čtyři důkazy – kopie listin a spis žalovaného.

Stěžovatel proto navrhuje, aby bylo napadené usnesení krajského soudu zrušeno a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popřel oprávněnost podané stížnosti, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak usnesení krajského soudu, byla vydána v souladu s právními předpisy a odkázal na správní spis. Navrhuje proto zamítnutí kasační stížnosti.

Vzhledem k tomu, že rozhodnutí krajského soudu bylo vydáno po nabytí účinnosti zákona č. 350/2005 Sb. (tj. po 13. 10. 2005), postupoval zdejší soud již podle s. ř. s. ve znění novelizovaném uvedeným zákonem. Nejvyšší správní soud se proto ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. zabýval nejprve otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele a je tedy přijatelná. Nejvyšší správní soud se vymezení institutu přijatelnosti kasační stížnosti ve věcech azylu podrobně věnoval např. ve svých usneseních ze dne 26. 4. 2006, sp. zn. 1 Azs 13/2006, případně ze dne 4. 5. 2006, sp. zn. 2 Azs 40/2006, (obě dostupná na www.nssoud.cz), kde dospěl k závěru, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat mimo jiné tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *„zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.“* Přičemž o zásadní právní pochybení v konkrétním případě může jít především tehdy, pokud by krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu. A dále, pokud by krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

Právě takové pochybení zjistil Nejvyšší správní soud v daném případě v postupu krajského soudu, který stěžovatelovu žalobu podanou prostřednictvím jeho zástupce odmítl.

V souzené věci Nejvyšší správní soud z předmětného správního a soudního spisu především zjistil, že řízení o udělení azylu bylo zahájeno dne 19. 1. 2006 na základě žádosti, v níž stěžovatel mj. uvedl, že o udělení mezinárodní ochrany na území ČR žádá proto, že v Kosovu je komplikovaná a napjatá situace, každou chvíli se může něco stát a že Češi jsou kulturní národ - v klidu se náš stát rozdělil a nedělo se tu to, co u nich. V Kosovu žil spolu s matkou a bratrem, pracoval na krátký pracovní úvazek dle možností, v roce 1999 pak bojoval v domobraně. Matka je Albánka, otec byl Srb, jako svého jej proto neberou ani Albánci ani Srbové, uráželi jej na ulici, fyzicky ho i od roku 2000 napadali, což trvalo do jeho odjezdu ze země. Z tohoto důvodu měl také problémy se sháněním zaměstnání. S žádostí o pomoc se nikam neobracel, jinam se také nepokoušel přestěhovat. Do ČR přicestoval na falešný italský doklad na konci března 2005 a do jeho zadržení dne 8. 5. 2005

nic nedělal. Nyní by chtěl v ČR najít práci a žít normálním životem. Důvodem jeho žádosti o mezinárodní ochranu byly tedy národnostní problémy vyplývající ze skutečnosti, že je osobou pocházející ze smíšeného manželství.

Žalovaný stěžovateli mezinárodní ochranu neudělil výše označeným rozhodnutím ze dne 25. 9. 2006, neboť neshledal důvody pro udělení azylu podle § 12, § 13, § 14, § 14a ani § 14b zákona o azylu, když v průběhu provedeného správního řízení nezjistil žádnou konkrétní skutečnost, která by jej vedla k závěru, že by jmenovaný byl v Republice Srbsko – Kosovo pronásledován podle ust. § 12 písm. a) či b). Správní orgán neshledal ani naplnění důvodů pro udělení azylu z humanitárních důvodů podle ust. § 14 téhož zákona, ani důvodů k udělení doplňkové ochrany dle ust. § 14a a § 14b. V závěru svého rozhodnutí stěžovatele poučil, že proti tomuto rozhodnutí může podat do 15-ti dnů ode jeho doručení žalobu ke krajskému soudu.

Stěžovatel osobně převzal předmětné rozhodnutí dne 1. 11. 2006 (viz. č. l. 69 správního spisu). Ze správního spisu také vyplývá, že dne 14. 10. 2005 zaslal JUDr. Petr Jurák do Pobytového střediska ve S. p. R. jednak žádost stěžovatele - t. č. ve vazební věznici v L. - o udělení azylu (č. l. 10 správního spisu) a dále požádal o sdělení termínu úkonů, konaných v této věci; přiložil také plnou moc ze dne 11. 10. 2005 (č. l. 9 správního spisu). Dne 20. 10. 2005 zaslal ověřený opis této plné moci také žalovanému (č. l. 8 správního spisu).

Proti tomuto zamítavému rozhodnutí žalovaného podal zástupce stěžovatele dne 20. 11. 2006 prostřednictvím žalovaného žalobu ke Krajskému soudu v Plzni; krajský soud ji obdržel dne 30. 11. 2006. V ní stěžovatel uvedl, že rozhodnutí žalovaného sice nabylo právní moci dnem předání, tj. 1. 11. 2006, nicméně tomuto úkonu (předání) nebyl jeho advokát přítomen. Stěžovatel svému zástupci zaslal toto rozhodnutí až dne 10. 11. 2006, tedy poté, co se dozvěděl, že jej nemá k dispozici a nemůže se k němu tudíž ve prospěch stěžovatele vyjádřit.

Ve svém podání zopakoval důvody, které jej vedly k opuštění Kosova – za své názory byl jako osoba nepřijatelná pro Albánce i Srby slovně i fyzicky napadán, ztratil kvůli tomu zaměstnání, o pomoc se nikdy na nikoho neobrátil z obav o bezpečnost svou i své rodiny. Popírá také možnost podat oznámení některé mezinárodní organizaci či ombudsmanovi, neboť by došlo k okamžitému útoku na něj či jeho rodinu. Žalovanému dále vytkl, že osoba přizvaná pracovníkem žalovaného a provádějící tlumočení do albánského jazyka neprováděla překlad správně, neboť neznala řádně český jazyk, na což okamžitě upozorňoval; mohlo tak dojít k ovlivnění rozhodnutí žalovaného o neudělení azylu.

Po obdržení shora citované žaloby vyzval dne 1. 12. 2006 krajský soud JUDr. Juráka, aby soudu do dvou týdnů od obdržení této výzvy mj. doložil své oprávnění vystupovat jako zástupce žalobce (č.l. 6 soudního spisu). Dne 2. 2. 2007 vydal Krajský soud v Plzni usnesení pod č. j. 60 Az 20/2006 - 8, jímž JUDr. Juráka opětovně vyzval k doložení plné moci k zastupování žalobce (tedy stěžovatele) a upozornil jej, že pokud tak do dvou týdnů od doručení této výzvy neučiní, odmítne soud výše uvedené podání jako žalobu podanou osobou k tomu zjevně neoprávněnou. Tuto výzvu obdržel JUDr. Jurák dne 8. 2. 2007 a údajně reagoval na žádost krajského soudu již dne 11. 12. 2006, kdy soudu odeslal kopii plné moci k zastupování stěžovatele. Kopii tohoto průvodního dopisu ovšem doložil až ke kasační stížnosti (viz. č.l. 19 - 21 soudního spisu), a sice bez její doručenky krajskému soudu; v samotném soudním spise tyto listiny obsaženy nejsou. Krajský soud dále vyzval dne

2. 2. 2007 žalovaného, aby mu zaslal příslušný správní spis, což žalovaný dne 8. 2. 2007 učinil (viz. č. l. 11 soudního spisu). Správní spis na č. l. 9 plnou moc stěžovatele udělenou JUDr. Petru Jurákovi obsahuje s tím, že je oprávněn k zastupování stěžovatele ve všech právních věcech, tedy aby jeho jménem mj. podával i opravné prostředky, námitky nebo rozklad.

Krajský soud shora označeným usnesením ze dne 28. 2. 2007 rozhodl, že se žaloba odmítá podle ust. § 46 odst. 1 písm. b) a c) s. ř. s., neboť byla podána osobou k tomu zjevně neoprávněnou a navíc opožděně. Krajský soud konstatoval, že o udělení mezinárodní ochrany žádal pan L. Z. zatímco žalobu proti rozhodnutí správního orgánu podepsal advokát JUDr. Jurák, kterého soud opakovaně vyzval, aby mu ve stanovené lhůtě doložil své oprávnění vystupovat v řízení o této žalobě jako zástupce žadatele o udělení mezinárodní ochrany – a to nejprve neformální výzvou, následně pak usnesením (jímž byl JUDr. Jurák také patřičně poučen). JUDr. Jurák obě písemnosti krajského soudu převzal, aniž by na ně reagoval. Z toho důvodu byl krajský soud nucen považovat za žalobce přímo JUDr. Juráka, který ovšem k podání předmětné žaloby žalobní legitimací nedisponoval, tj. byl osobou k tomu zjevně neoprávněnou. Krajský soud dále konstatoval, že stěžovateli bylo žalobou napadené rozhodnutí žalovaného doručeno dne 1. 11. 2006. Lhůta pro podání žaloby proti rozhodnutí žalovaného je podle ust. § 32 odst. 1 zákona o azylu 15 dnů ode dne doručení; posledním dnem této lhůty byl tedy čtvrtek 16. 11. 2006. Žaloba byla předána k poštovní přepravě až dne 20. 11. 2006, tedy opožděně. K námitce, že uvedené rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany bylo předáno přímo žadateli a nikoliv jeho právnímu zástupci, krajský soud uvedl, že tento postup byl zcela v souladu s ust. § 20 odst. 2 věta druhá zákona o azylu. Krajský soud uzavřel, že vzhledem k tomu, že žalobu ze shora popsaných důvodů odmítl, nezabýval se věcnými argumenty obsaženými v žalobě.

Nejvyšší správní soud poté, co zjistil, že kasační stížnost je přípustná a přijatelná, přezkoumal napadené usnesení Krajského soudu v Plzni v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů. Podle ust. § 109 odst. 3 s. ř. s. je Nejvyšší správní soud vázán důvody kasační stížnosti; to neplatí, bylo-li řízení před soudem zmatečné [§ 103 odst. 1 písm. c)] nebo bylo-li zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné [§ 103 odst. 1 písm. d)], jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že řízení před Krajským soudem v Plzni sice bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, nicméně jelikož byla žaloba podána opožděně, kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

Ze správního a soudního spisu zdejší soud zjistil, že je nesporné, že stěžovatel udělil dne 11. 10. 2005 plnou moc JUDr. Petru Jurákovi k zastupování ve všech právních věcech, tedy mj. k podávání opravných prostředků, námitek nebo rozkladu; tato plná moc je součástí správního spisu. Třebaže není z obsahu soudního spisu zřejmé, zda vůbec a kdy krajský soud údajnou repliku JUDr. Juráka na jeho výzvy k doložení plné moci obdržel, je zjevné, že v době svého rozhodování měl krajský soud již k dispozici správní spis, tedy i originál plné moci udělené stěžovatelem dne 11. 10. 2005, a řádně založené ve správním spise. Nejvyšší správní soud proto v této věci odkazuje na svůj již dříve vyjádřený právní názor ohledně zastupování účastníků řízení před zdejším soudem: *„Je-li účastník řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu zastoupen advokátem, kterého si zvolil a jemuž udělil plnou moc k zastupování, může zástupce podat kasační stížnost jeho jménem, pokud je k tomu podle plné moci oprávněn; podmínkou ovšem je, že v době, kdy je kasační stížnost sepsána*

a podána, existuje mezi žalobcem a jeho zástupcem vztah zastoupení.“ (podle usnesení ze dne 30. 3. 2004, sp. zn. 1 Azs 41/2004). Vzhledem k tomu, že výše citované lze přiměřeně aplikovat také na správní řízení o udělení mezinárodní ochrany, v němž se žadatel nechal zastupovat na základě tzv. generální plné moci, a následné řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, nelze JUDr. Petra Juráka označit za žalobce, nýbrž za právního zástupce žalobce, jenž byl oprávněn podat žalobu proti rozhodnutí žalovaného podle ust. § 32 odst. 1 zákona o azylu ve lhůtě 15-ti dnů ode dne jeho doručení. V době, kdy byla žaloba ke krajskému soudu podána, existoval mezi stěžovatelem a JUDr. Jurákem vztah zastoupení na základě plné moci založené ve správním spise. Odmítnutí žaloby podle ust. § 46 odst. 1 písm. c) z důvodu jejího podání osobou k tomu zjevně neoprávněnou lze označit za vadu řízení před tímto soudem, jež ovšem - vzhledem k dále uvedenému – nemohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Ve věci druhé stížní námitky týkající se stěžovatelem tvrzeného dodržení zákonné lhůty k podání žaloby proti rozhodnutí žalovaného totiž zdejší soud konstatuje, že v této části shledal rozhodnutí krajského soudu zcela důvodné, neboť žaloba byla podána opožděně. Nabylo-li totiž rozhodnutí žalovaného právní moci ve středu dne 1. 11. 2006, posledním dnem lhůty pro podání žaloby podle ust. § 32 odst. 1 zákona o azylu, ve spojení s ust. § 72 s. ř. s., byl čtvrtek 16. 11. 2006. Pro počítání času, resp. běhu této lhůty, je třeba vyjít z obecných pravidel platných pro správní soudnictví zakotvených v ust. § 40 s. ř. s.: *„(1) Lhůta stanovená tímto zákonem, výzvou nebo rozhodnutím soudu počíná běžet počátkem dne následujícího poté, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek. To neplatí o lhůtách stanovených podle hodin. (2) Lhůta určená podle týdnů, měsíců nebo roků končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje s dnem, který určil počátek lhůty. Není-li takový den v měsíci, končí lhůta uplynutím posledního dne tohoto měsíce. (3) Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. To neplatí o lhůtách stanovených podle hodin. (4) Lhůta je zachována, bylo-li podání v poslední den lhůty předáno soudu nebo jemu zasláno prostřednictvím držitele poštovní licence, popřípadě zvláštní poštovní licence anebo předáno orgánu, který má povinnost je doručit, nestanoví-li tento zákon jinak. (5) Nestanoví-li zákon jinak, může předseda senátu z vážných omluvitelných důvodů na žádost zmeškání lhůty k provedení úkonu prominout. Žádost je třeba podat do dvou týdnů po odpadnutí překážky a je třeba s ní spojit zmeškaný úkon. Lhůtu určenou soudem může obdobně předseda senátu také prodloužit. (6) Nemá-li zvláštní zákon, jímž se stanoví lhůty k podání návrhu k soudu, ustanovení o počítání a běhu lhůt, platí ustanovení odstavců 1 až 4 obdobně.“* Také žalobní námitku, že předání rozhodnutí žalovaného nebyl přítomen zástupce stěžovatele a že ten dostal toto rozhodnutí k dispozici dne 10. 11. 2006 (resp. mu bylo stěžovatelem až dne 10. 11. 2006 odesláno), krajský soud zcela správně vyhodnotil - s odkazem na ust. § 20 odst. 2 zákona azylu - jako neopodstatněnou.

Zdejší soud tedy souhlasí se stěžovatelem, že krajský soud pochybil, pokud za žalobce v řízení o jeho žalobě proti shora uvedenému rozhodnutí žalovaného ve věci mezinárodní ochrany označil JUDr. Petra Juráka, a toto podání pak podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. odmítl. Nejvyšší správní soud nicméně musí uzavřít, že i kdyby byl býval krajský soud správně označil žalobce, musel by toto podání odmítnout za použití ust. § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. jako opožděné. Z tohoto důvodu tak Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) a Ministerstvu vnitra náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. srpna 2007

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu